

Практичне заняття № 1

Тема. Виконання операцій з файлами та папками. Пошук файлів.

Мета. Навчитись працювати з основними командами Windows.

Обладнання: IBM PC, інструкція.

!!! Виконуючи роботу, необхідно дотримуватись правил техніки безпеки та протипожежної безпеки !!!

Теоретичні відомості:

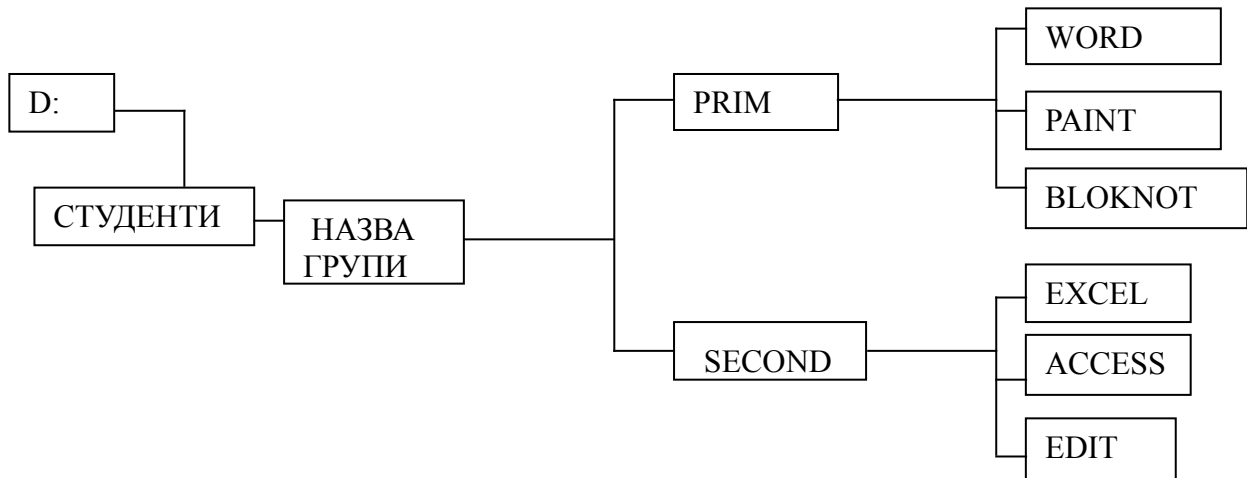
1. Основним інструментом у Windows'X є миша. Натискування на ліву клавішу означає вибір або підтвердження, а на праву – відміна або виклик контекстного меню.
2. Інформація у Windows'X зберігається у вигляді файлів. Для зручності файли поміщають у різні каталоги згідно із потребами.
3. Windows'98 має набір стандартних програм (текстовий, графічний редактор та ін.) для створення та редагування різних типів файлів. Для того, щоб запустити звідти потрібну програму, потрібно вибрати "Пуск" – "Програми" – "Стандартные" і звідти вибрати потрібну програму.
4. Після створення документа потрібно його записати. Для цього потрібно вибрати меню "Файл" – "Сохранить", після цього вибрати місце, куди записувати, та у потрібному рядку набрати ім'я файла. Розширення цьому файлу буде надано автоматично.
5. Для створення папки потрібно відкрити у окремому вікні відповідний носій інформації (диск). Після цього можна або скористатись меню "Файл" – "Создать" – "Папка" або, натиснувши на праву кнопку миші, в даному вікні викликати контекстне меню і звідти вибрати "Создать" - "Папка". Після цього потрібно набрати ім'я папки у відповідному рядку - і папка буде створена
6. Для того, щоб знищити будь - який об'єкт у Windows'98, потрібно спочатку виділити його, клікнувши на ньому лівою кнопкою миші, і натиснути клавішу Delete. Для цього також можна користатися пунктом "Удалить" контекстного меню.
7. Для того, щоб скопіювати файл або папку, можна виділити потрібний об'єкт і скористатися меню "Правка" – "Копировать" із вікна, де знаходиться даний об'єкт, або пункт "Копировать" із контекстного меню. Після чого потрібно перейти в папку, куди ми хочемо помістити об'єкт і скористатися пунктом "Вставить" відповідного меню. Інакше можна зразу відкрити обидві папки і перетягнути виділенні об'єкти за допомогою миші, утримуючи праву кнопку миші.
8. Для перейменування об'єкта можна клікнути мишею на назві потрібного об'єкта і після того, як ім'я об'єкта стане виділеним і там буде курсор, набрати з клавіатури потрібне ім'я.

Порядок виконання роботи:

1. Ввімкнути комп'ютер.
2. Дочекатись кінця завантаження Windows.
3. Виконати завдання №1 - 10.
4. Записати висновки до зошита з практичних робіт.
5. Вимкнути комп'ютер.

Завдання 1.

Створити на диску А: таку структуру каталогів.

Завдання 2.

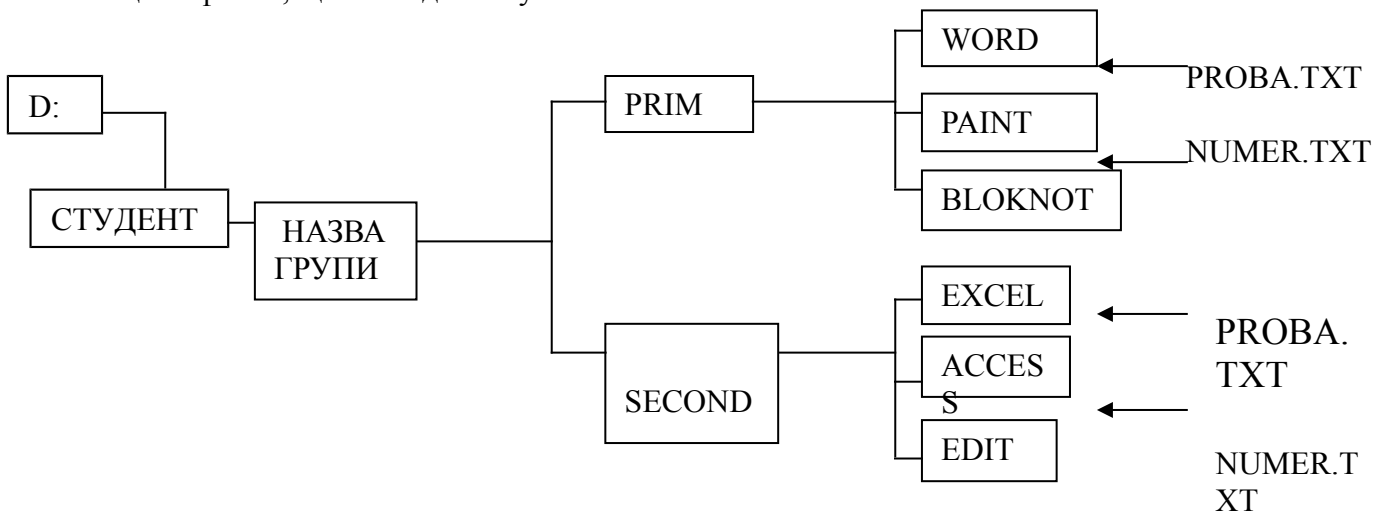
Створити на диску А: в кореневому каталозі файл PROBA.TXT. Текст, що до нього входить, такий: «Текстовий документ»

Завдання 3.

Скопіювати файл PROBA.TXT до каталогів WORD, PAINT, BLOKNOT, EXCEL, ACCESS, POWER.

Завдання 4.

В каталогах PAINT, ACCESS перейменувати файл PROBA.TXT на NUMER.TXT. Знищити файли, що знаходяться у каталогах BLOKNOT і POWER.

Завдання 5.

Запустити пошук файлів. Для цього відкрити меню “Пуск” – “Найти” – “Файлы и папки”.

Знайти документ під іменем “Блокнот” на диску Д:. Для цього у полі “Имя” ввести “Блокнот”, а в полі “Где искать” вибрати диск Д:.

Завдання 6. Налаштування властивостей миші

15 хв

1. Відкрийте діалогове вікно **Властивості: Миша** (Пуск ► Налаштування ► Панель управління ► Миша).
2. Клацніть двічі в області перевірки на панелі **Швидкість виконання подвійного клацання**. Переконайтеся, що при подвійному клацанні елемент спрацьовує, а при двох окремих клацаннях з тривалим інтервалом — ні.
3. Методом перетягування перемістіть движок **Швидкість** в крайнє праве положення. Переконайтеся, що при цьому інтервал часу між двома окремими клацаннями, складовими подвійного клацання, надмірно занижений і виконати подвійне клацання дуже важко.
4. Перемістіть движок в крайнє ліве положення і переконайтеся в тому, що два окремі клацання інтерпретуються як подвійне клацання.
5. Експериментально виберіть найбільш зручне для себе положення движка.
6. Відкрийте вкладку **Параметри покажчика**.
7. Зменшіть чутливість миші, перемістивши движок **Задайте швидкість руху покажчика** в крайнє ліве положення. Клацніть на кнопці **Застосувати**.
8. Встановіть покажчик миші приблизно в центрі екрану. Не відриваючи зап'ястя від поверхні столу, посувайте мишу в напрямі вліво-вниз — управо-вгору. Переконайтеся в тому, що покажчик миші не досягає лівого нижнього і правого верхнього кутів екрану.
9. Перемістіть движок **Задайте швидкість руху покажчика** в крайнє праве положення. Клацніть на кнопці **Застосувати**.
10. Переконайтеся в тому, що покажчик миші можна провести від лівого нижнього до правого верхнього кутів екрану, не відриваючи зап'ястя від поверхні столу.
11. Експериментально виберіть найбільш зручне для себе положення движка. Після кожної зміни його положення не забувайте задіювати командну кнопку **Застосувати**. Оптимальний вибір може залежати від конкретної моделі миші, наявності вільного місця на поверхні столу і звичних навиків роботи.
12. Закрийте діалогове вікно **Властивості: Миша**.

Операційна система Windows XP дозволяє кожному користувачеві індивідуалізувати налаштування пристроїв управління. Необхідні для цього засоби можна знайти у вікні Панель управління.

Завдання 7. Налаштування оформлення Робочого столу, робота з Провідником, пошуковою системою Windows XP і Корзиною

30 хв

1. Ввімкніть комп'ютер, дочекайтеся закінчення завантаження операційної системи. Клацніть правою кнопкою миші на вільній від значків ділянці Робочого столу.
2. Виберіть в контекстному меню пункт **Властивості** — відкриється діалогове вікно **Властивості: Екран**. Відкрийте вкладку **Робочий стіл**.
3. У списку **Фоновий малюнок** виберіть малюнок **Японський мотив**. Клацніть на кнопці **ОК**. Переконаєтеся в тому, що фон Робочого столу змінився.
4. Повторіть пункти 2-3, змінюючи на вкладці **Робочий стіл** спосіб розташування фонового малюнка за допомогою списку, що розкривається, **Розташування**. Встановіть, як впливають на оформлення екрану способи **По центру**, **Замостити** і **Розтягнути**.
5. Повторіть пункти 2-3, вибравши як фоновий малюнок об'єкт **Безтурботність** і спосіб розташування **Розтягнути**.
6. Запустіть програму **Провідник** (**Пуск** ► **Програми** ► **Провідник**).
7. З Провідника запустіть пошукову систему **Windows XP** (**Вигляд** ► **Панелі оглядача** ► **Пошук** ► **Файли і папки**).
8. За допомогою пошукової системи встановіть, де зберігаються фонові малюнки **Робочого столу**. Для цього в полі **Частина імені файлу або ім'я файлу** введіть назву об'єкту: **Японський мотив**, в полі **Пошук** у виберіть пункт **Локальні диски**. Переконаєтеся в тому, що в розділі **Додаткові параметри** встановлені прапорці **Пошук в системних папках** і **Проглянути вкладені папки**. Запустіть процес пошуку клацанням на командній кнопці **Знайти**.
9. Коли об'єкт **Японський мотив** буде знайдений, на панелі результатів пошуку буде показано його місцеположення — папку **Windows**.
10. Клацніть на імені знайденого файлу правою кнопкою миші і виберіть в контекстному меню команду **Відкрити папку, що містить об'єкт**. У вікні папки, що відкрилася, подивіться, в якому форматі зберігається цей і інші фонові малюнки і узор для Робочого столу. Закрийте вікно пошуку.
11. Змістіть вікно папки з малюнком на Робочому столі так, щоб було видно значок **Корзини**.
12. Перетягніть значок **Японський мотив** з вікна папки **Windows** на значок **Корзини**. Відповідайте ствердно на запит системи про доцільність видалення об'єкту в **Корзину**.
13. Зверніть (не закриваючи) вікно папки клацанням на згортаючій кнопці.
14. Відкрийте вкладку **Робочий стіл** діалогового вікна **Властивості: Екран** (див. п. 2).
15. Переконайтеся в тому, що в списку **Фоновий малюнок** відсутній малюнок **Японський мотив**.
16. Відкрийте **Корзину** подвійним клацанням на її значку.
17. Відновіть об'єкт **Японський мотив** за місцем попереднього зберігання (виділити об'єкт і дати команду **Файл** ► **Відновити**).

18. Відкрийте вкладку **Робочий стіл** діалогового вікна **Властивості: Екран** і переконаєтеся в тому, що в списку **Фоновий малюнок** присутній малюнок **Японський мотив**.
19. Закрийте всі відкриті вікна.

► Файли фонових малюнків і інших об'єктів, використовуваних для оформлення Робочого столу, можна знайти в папці **Windows**. Розміщуючи об'єкти в цій папці, ми можемо керувати тим, які елементи оформлення нам доступні в діалоговому вікні **Властивості: Екран**. У тих випадках, коли ми не знаємо, де знаходяться об'єкти, використовувані для оформлення операційної системи (наприклад, файли із звуковими кліпами), можна скористатися системними засобами пошуку. Операції підключення елементів оформлення до засобів оформлення за своєю суттю є файловими операціями, і їх можна проводити за допомогою програми **Провідник** або іншого диспетчера файлів, встановленого на комп'ютері.

Завдання 8. Автоматичний запуск програм

15 хв

1. Включіть персональний комп'ютер і дочекайтеся закінчення завантаження операційної системи.
2. Запустіть програму **Провідник** (**Пуск** ► **Програми** ► **Провідник**).
3. На лівій панелі **Провідника** знайдіть папку **Головне меню\Програми\Автозавантаження**. Відкрийте її і на правій панелі розгляньте ярлики застосувань, що завантажуються автоматично. Запам'ятаєте місцеположення папки **Автозавантаження** на лівій панелі.
4. На лівій панелі розкрийте папку **Windows\System32**. На правій панелі розшукайте значок програми **Калькулятор (Calc.exe)**. У разі потреби використовуйте смуги прокрутки. Якщо є труднощі з розшуком об'єкту **Calc.exe**, включіть режим сортування об'єктів по імені (**Вигляд** ► **Упорядкувати значки** ► **Ім'я**).
5. Методом спеціального перетягування (при натиснутій правій кнопці миші) перетягнете значок застосування **Calc.exe** з правої панелі **Провідника** на ліву панель. Експериментальним шляхом переконаєтеся в тому, що прокрутка вмісту лівої панелі відбувається автоматично, коли перетягуваний значок підводиться до краю панелі. Не відпускайте кнопку миші.
6. Розшукавши значок папки **Автозавантаження**, наведіть на нього перетягуваний значок. Про точність наведення свідчить факт зміни кольору напису, приєднаного до значка. Виконавши наведення, відпустіть кнопку миші і в меню спеціального перетягування, що відкрилося, виберіть пункт **Створити ярлик**.
7. Відкрийте папку **Автозавантаження**. Переконаєтеся в тому, що в ній з'явився ярлик програми **Калькулятор**.
8. Завершіть роботу з операційною системою і вимкніть комп'ютер.
9. Ввімкніть комп'ютер, дочекайтеся закінчення завантаження операційної системи і переконайтеся в тому, що відбувся автоматичний запуск програми **Калькулятор**.
10. Будь-яким способом відкрийте вікно папки **Автозавантаження** і видаліть ярлик **Калькулятор**.

► Після закінчення завантаження операційної системи відбувається автоматичний запуск програм, ярлики яких розміщені в спеціальній папці **Автозавантаження**. Управління

автоматичним завантаженням програм виконується шляхом наповнення даної папки ярликами.

Завдання 9. Редагування властивостей типів файлів

15 хв

1. Клацніть правою кнопкою миші на значку **Мій комп'ютер**. Переконайтеся в тому, що в контекстному меню присутні пункти **Відкрити** і **Провідник**. Перевірте дію обох пунктів. Переконаєтеся в тому, що в першому випадку відкривається вікно папки, а в другому — вікно **Провідника**, в якому права панель тотожна вікну папки.
2. Переконайтеся в тому, що в контекстному меню пункт **Відкрити** виділений напівжирним шрифтом, і зіставте це з тим фактом, що саме ця дія виконується за замовчуванням (при подвійному клацанні на значку **Мій комп'ютер**). Мета справжньої вправи — змінити цю дію.
3. Відкрийте діалогове вікно **Властивості папки** (**Пуск** ► **Настройка** ► **Панель управління** ► **Властивості папки**).
4. Відкрийте вкладку **Типи файлів**.
5. Прокрутіть список **Зареєстровані типи файлів** і знайдіть в ньому об'єкт **Папка**.
6. Клацніть на командній кнопці **Додатково** — відкриється діалогове вікно **Зміна властивостей типу файлів**.
7. Переконаєтеся в тому, що в списку **Дії** описано дві дії, що виконуються з папками **Open (Відкрити)** і **Explore (Відкрити в Провіднику)**. Переконаєтеся в тому, що дія **Open (Відкрити)** вважається вибраною за замовчуванням і виділена напівжирним шрифтом.
8. Виділіть дію **Explore (Відкрити в Провіднику)** і клацніть на кнопці **За замовчуванням**.
9. Закрийте діалогові вікна.
10. На робочому столі двічі клацніть на значку **Мій комп'ютер** і переконайтеся в тому, що вікно **Мій комп'ютер** відкривається не у вікні папки, а в **Провіднику**.
11. Відкрийте подвійним клацанням папку **Мої документи**. Переконаєтеся в тому, що і вона відкривається в **Провіднику**. Якщо на Робочому столі є значки (ярлики) інших папок, переконаєтеся в тому, що зміна властивостей папок торкнулася і їх.
12. Повторивши дії пунктів 3-9, відновіть початкову настройку властивостей папок.

Редагуючи властивості типів файлів, ми можемо призначати різні дії, що виконуються з даним типом (відкриття для перегляду, відкриття для редагування, відкриття для відтворення і т. п.). Відповідні настройки виконують за допомогою вкладки Типи файлів діалогового вікна Властивості папки. Одна з дій може бути задана за замовчуванням — вона виконується подвійним клацанням на значку об'єкта. Інші дії можна виконати за допомогою контекстного меню.

Завдання 10. Застосування довідкової системи при рішенні проблемних питань

15 хв

Операційна система *Windows XP* забезпечує можливість безпечної роботи на одному комп'ютері кількох користувачів. Про те, як виконується реєстрація користувача, його підключення, захист конфіденційної інформації і зміна користувачів, можна дізнатися за допомогою довідкової системи *Windows XP*.

1. Запустіть довідкову систему (**Пуск ► Довідка і підтримка**).
2. За допомогою засобів пошуку розшукайте статті, в яких розглянуті питання роботи кількох користувачів за одним комп'ютером.
3. Використовуючи первинні результати пошуку, постарайтеся знайти ключові слова, що забезпечують найбільш ефективний пошук. Врахуйте, що довідкова система не завжди ефективно справляється з відмінковими закінченнями російських слів.
4. Підготуйте короткий звіт про принципи використання одного комп'ютера кількома користувачами.

Домашнє завдання:

1. Підготуватись до практичної роботи № 5. Тема “Операційна система Windows”.
- 1.1 Переписати до зошита з практичних робіт інструкцію до роботи № 5.
2. Повторити роботу з об'єктами Windows.

Запитання до захисту практичної роботи:

1. Що таке шлях до файлу?
2. Як визначити місце знаходження потрібного файлу?
3. Яким чином можна впорядкувати файли, що знаходяться в каталозі?
4. Чим відрізняється операція копіювання файлів та папок від операції переміщення цих об'єктів?
5. Яким чином можна створити нову папку або файл?